

Rapportage visitatie Eenbes Kindcentrum De Vlinder

1. Vooraf

De scholen van Eenbes Basisonderwijs hebben met elkaar afgesproken dat zij de onderwijskwaliteit van hun scholen willen bewaken en waar nodig verbeteren. Bij het bewaken van de kwaliteit is het van belang om ook anderen te laten kijken naar de eigen organisatie. Om deze reden, en ook om met collega's binnen de stichting samen te kunnen leren, is er voor gekozen om visitaties te organiseren.

Deze visitatie vond plaats op Eenbes Kindcentrum De Vlinder te Geldrop. De visitatie werd gehouden op maandag 1 februari 2016.

De visitatiecommissie bestond uit:

- Joyce van Deursen, directeur, van Eenbes Basisschool De Crijnsschool
- Anette Claassen, intern begeleider onderbouw van Eenbes Basisschool De Crijnsschool
- Mascha Stikvoort, directeur van Eenbes Basisschool Heuvelrijk en St Jozef
- José Smits, intern begeleider van Eenbes Basisschool De Muldershof
- Marian van Hulten, intern begeleider en projectmedewerker OGW/Visitatietraject

De commissie beschikte over de volgende, vooraf toegestuurde, documenten:

- schoolzelfevaluatie in het kader van Visiteren op onderwijskwaliteit
- programma van de visitatiedag
- intervisie volgens de "Roddelmethode"
- informatie sociaal emotioneel
- stappenplan gedrag
- rapportage tevredenheidsonderzoek Kindcentrum De Vlinder 2015
- zelfevaluatie van de opbrengsten 2014-2015 Kindcentrum De Vlinder

2. Inleiding

De visitatiecommissie heeft zich tijdens het bezoek gericht op de vragen die de school heeft gesteld. De vraag van de school luidt als volgt: Graag horen wij van de visitatiecommissie wat zij vinden van onze school. Daarnaast vragen we de visitatiecommissie te kijken naar de luisterhouding, motivatie en betrokkenheid van de leerlingen bij de lessen. Deze vraag is door de school uitgesplitst in een aantal deelvragen.

- a. Wat is je indruk met betrekking tot betrokkenheid, luisterhouding en motivatie in de groepen?
- b. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de kinderen betrokken blijven bij de instructie? Hoe kunnen we de betrokkenheid vergroten?
- c. Is er voldoende interactie tussen de leerkracht en de leerlingen tijdens de instructie?
- d. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ook die kinderen gemotiveerd zijn terwijl ouders geen interesse voor schoolse zaken tonen? Hoe krijgen we op dit gebied de medewerking van de ouders?
- e. Zorgen de leerkrachten voor een uitdagende leeromgeving om zo betrokkenheid en motivatie te vergroten?
- f. Stimuleren we de leerlingen bij de ontwikkeling van zelfstandigheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid, waardoor ze meer gemotiveerd raken?
- g. Maken de leerkrachten gebruik van activerende werkvormen?
- h. Hoe wordt er beloond om de motivatie te vergroten?

3. De visitatie

Het programma van de visitatiedag was als volgt:

08.00 uur	Ontvangst op school en kennismaking met team
08.30 uur	Overleg visitatiecommissie
09.15 uur	Groepsbezoeken 3 - 5
09.45 uur	Nabespreken met leerkrachten
10.15 uur	Koffiepauze
10.45 uur	Groepsbezoeken 1/2 - 4 - 7/8
11.15 uur	Nabespreken met leerkrachten
11.40 uur	Gesprek met kinderen (2 groepjes, lIn groep 5 t/m 8)
12.00 uur	Lunchpauze
12.45 uur	Gesprek directie en intern begeleider
13.15 uur	Overleg visitatiecommissie
14.15 uur	Terugkoppeling aan directie en intern begeleider
14.45 uur	Terugkoppeling aan team

4. Resultaten per vraag

De school heeft de visitatiecommissie gevraagd om te kijken naar de betrokkenheid, motivatie en luisterhouding van de leerlingen bij de lessen.

a. Wat is je indruk met betrekking tot betrokkenheid, luisterhouding en motivatie in de groepen?

De commissie heeft de indruk dat de kinderen betrokken zijn, een goede luisterhouding hebben en gemotiveerd zijn om te leren. Leerkrachten geven duidelijk aan wat ze verwachten van de kinderen en stellen grenzen. Er wordt door de leerkrachten overwegend positief gereageerd op de kinderen. Wanneer de commissie de verschillende groepsbezoeken naast elkaar plaatst, kunnen we vaststellen dat er verschillen in leerkrachtgedrag zijn waargenomen.

b. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de kinderen betrokken blijven bij de instructie? Hoe kunnen we de betrokkenheid vergroten?

We hebben weinig differentiatie op niveau gezien tijdens de lessen, er werd veel tijd besteed aan instructies en vervolgens kregen de meeste kinderen dezelfde verwerking. Om betrokkenheid en motivatie te vergroten adviseren we jullie om meer te differentiëren in de hoeveelheid instructie en differentiatie toe te passen bij de inhoud en het niveau van de verwerkingsopdrachten. Ook het stellen van verschillende soorten vragen, bijvoorbeeld denk vragen en procesvragen, kan bevorderend werken voor de betrokkenheid van kinderen. Zorg tijdens instructie voor een juiste balans tussen verbaal en visueel aanbieden van leerstof. Probeer hierbij rekening te houden met de verschillen in leerstijl van kinderen. Denk na over de veranderende rol van leerkracht, van sturend naar begeleidend, en laat waar mogelijk de touwtjes vieren. Als laatste willen we jullie adviseren om met elkaar te kijken naar de leerpiramide van Bales.

c. Is er voldoende interactie tussen de leerkracht en de leerlingen tijdens de instructie?

Tijdens de lesbezoeken is er veel interactie en echt contact zichtbaar tussen leerkracht en kinderen. Kinderen ontvangen positieve feedback op het proces en het product. De kinderen worden gezien door de leerkrachten.

Wanneer is de interactie voldoende voor het team van de Vlinder? Bespreek met elkaar wanneer jullie tevreden zijn over de interactie tussen leerkracht en kinderen tijdens de instructie en leg vast welk waarneembaar gedrag je dan ziet. Tip: ga bij elkaar op groepsbezoek om de interactie tussen leerkracht en kinderen tijdens instructie waar te kunnen nemen.

d. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ook die kinderen gemotiveerd zijn terwijl ouders geen interesse voor schoolse zaken tonen? Hoe krijgen we op dit gebied de medewerking van de ouders?

De commissie heeft gelezen en gehoord dat school een diversiteit aan activiteiten heeft ondernomen om ouders bij de school en de ontwikkeling van hun kind te betrekken. Wees trots op wat je doet om ouders bij de school te betrekken en wees trots op wat je hebt bereikt. Blijf zoeken naar nieuwe mogelijkheden, maar accepteer dat niet alle ouders medewerking en betrokkenheid willen of kunnen tonen. Voorkom dat dit onderwerp frustratie op gaat leveren voor het team. Uit het tevredenheidsonderzoek komt een hoog responspercentage van ouders (65%). Ouders en kinderen geven aan dat ze tevreden zijn met het onderwijs op De Vlinder en laten die waardering blijken in mooie rapportcijfers, ouders 7,5 en kinderen 8,4. Een goede reden om dit behaalde resultaat met elkaar te vieren en tevreden te zijn.

e. Zorgen de leerkrachten voor een uitdagende leeromgeving om zo betrokkenheid en motivatie te vergroten?

We denken dat de school met betrekking tot het bieden van een uitdagende leeromgeving nog verbeteringen door kan voeren. De omgeving is erg gestructureerd voor kinderen. Onderzoek hoe je de omgeving uitdagender kunt maken voor de kinderen. Kijk naar leerkrachtgedrag en naar leeromgeving. Vergeet hierbij niet om de kinderen mee te nemen in de zoektocht. De kinderen geven tijdens gesprekken aan dat ze beter gemotiveerd zijn als de omgeving uitdagender is. Ze willen ook graag een bijdrage leveren aan de uitdagende leeromgeving. "Speel" met de methodes en de kinderen, maak bijvoorbeeld meer gebruik van thematafels en ontdekhoeken en heb aandacht voor de inbreng van kinderen.

f. Stimuleren we de leerlingen bij de ontwikkeling van zelfstandigheid en het nemen van eigen verantwoordelijkheid, waardoor ze meer gemotiveerd raken?

In de documenten en tijdens gesprekken geeft de school aan dat kinderen werken aan eigen leerdoelen. We hebben er tijdens de visitatiedag geen voorbeelden van gezien. De commissie verwacht dat deze werkwijze kinderen kan stimuleren bij de ontwikkeling van zelfstandigheid en eigenaarschap van hun leerproces kan bevorderen. Hier ligt ook een kans om ouders te betrekken bij de doelen van de kinderen en het gesprek aan te gaan met kind, ouder en leerkracht. Stel niet alleen de vraag wat het kind van de leerkracht nodig heeft om zijn doelen te bereiken, maar kijk ook wat het kind van de ouders nodig heeft.

g. Maken de leerkrachten gebruik van activerende werkvormen?

Gedurende deze visitatiedag is er geen gebruik gemaakt van activerende werkvormen. We hebben voorbeelden gezien van overleg tussen kinderen, inzet van fluisterstem, hulpmiddelen zoals time-timer, verkeerslicht. Tijdens gesprekken is aangegeven dat in het verleden de school coöperatieve werkvormen heeft ingezet, maar dat het gedurende de laatste jaren in verband met andere ontwikkelingen verwaterd is. Niet alle leerkrachten beschikken over de bijbehorende kennis en vaardigheden over gebruik van coöperatieve werkvormen. De commissie adviseert het team om de aanwezige kennis en vaardigheden m.b.t. activerende werkvormen verder uit te gaan bouwen. Kom met elkaar tot een doorgaande lijn voor groep 1 t/m 8 en maak schoolafspraken die vastgelegd worden in een borgingsdocument.

h. Hoe wordt er beloond om de motivatie te vergroten?

We hebben mooie voorbeelden gezien van leerkrachten die kinderen feedback geven op het proces en product. Complimenten worden individueel, maar ook klassikaal gegeven. Leerkrachten benoemen wat ze willen zien van kinderen. Kinderen reageren positief op elkaar en we merken niets van concurrentiegevoelens tussen kinderen. We hebben gedurende de dag ervaren dat de school heeft geïnvesteerd in de relatie leerlingen, ouders, wijk, school.

Toetsresultaten:

De visitatiecommissie heeft ter voorbereiding van de visitatie het document "Zelfevaluatie tussenopbrengsten 2014-2015" ontvangen. Tijdens de visitatiedag was er geen gelegenheid om de tussenresultaten van de school te bespreken.

5. Slotopmerkingen:

Aan het einde van de dag werden de bevindingen teruggekoppeld naar de directeur en intern begeleider van de school. De directeur en intern begeleider vonden het beeld dat werd teruggegeven over de school herkenbaar.

Vervolgens heeft er een terugkoppeling naar het team plaatsgevonden.

De visitatiecommissie spreekt haar waardering uit voor de gezellige sfeer en rust die werd ervaren in de school. Basisschool De Vlinder is overgekomen als een fijne school met hardwerkende leerlingen en leerkrachten. De school schrijft in de schoolzelfevaluatie het volgende: het team voelt zich niet alleen verantwoordelijk voor de eigen groep, maar de verantwoordelijkheid wordt gedeeld en we staan er samen voor om problemen op te lossen. De visitatiecommissie benadrukt dat ze deze dag het teamgevoel, er samen voor gaan, ook heeft mogen ervaren en voelen. Het team is met hart en ziel betrokken bij de kinderen, ouders en de wijk. Werken op De Vlinder gaat verder dan onderwijs bieden aan kinderen. Onderstaande uitspraak van een van de kinderen onderstreept de betrokkenheid van het team.

*De leerkrachten zijn aardig en die helpen kinderen
die het thuis niet zo goed hebben.*

De commissieleden wensen de school veel succes met de verdere schoolontwikkeling en hopen dat de visitatie en de rapportage daar een kleine bijdrage aan heeft kunnen leveren.